

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر مداخله تاب آوری بر بهزیستی معنوی نوجوانان کار

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در

پرستاری کودکان

نگارنده:

کتایون فرجی

استاد راهنما

دکتر ژیلا میرلاشاری

استاد مشاور

دکتر فاطمه خوشنواي فومنی

دکتر علیرضا بوستانی پور

دکتر امیر کسائیان

۱۳۹۹

کار کودکان مشکلی پیچیده است که حقوق اساسی آنان را نقض، رشد و تکامل آن‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد، کودکان را از کودکی، رشد استعداد و توانمندی‌های بالقوه محروم می‌کند و آینده و رفاه آنان را تحت الشعاع قرار می‌دهد. این اقلیت اجتماع، عموماً به حاشیه رانده شده یا در انزوای اجتماعی در نظر گرفته می‌شوند، بنابراین ارتقای عوامل حفاظتی در این گروه از کودکان و نوجوانان، دارای اهمیت ویژه‌ای است. بهزیستی معنوی و تاب‌آوری فاکتورهای حمایتی و حفاظتی هستند. ارتقای تاب‌آوری موجب اعتلای سلامت و بهزیستی در بین کودکان آسیب‌دیده خواهد شد. بهزیستی معنوی راهی برای توانمند کردن افراد است، بهزیستی معنوی در نوجوانان می‌تواند راهی برای پیشگیری از خطر باشد. هر دو مفهوم تاب‌آوری و بهزیستی معنوی، تحت تاثیر بسترهای فرهنگی، اجتماعی جوامع قرار داشته و الزاماً نتایج به دست آمده از مطالعات در یک جامعه، قابل تعمیم به جوامع دیگر نیست از این رو مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی اثر مداخله‌ی تاب‌آوری بر بهزیستی معنوی نوجوانان کار انجام خواهد شد.

روش:

مطالعه‌ی حاضر یک مطالعه‌ی مداخله‌ای یک‌سویه کور با دو گروه مداخله و کنترل است. جهت انجام این پژوهش پرسشنامه سنجش بهزیستی معنوی و جهت‌گیری زندگی^۱ (شالوم^۲) روان‌سنجی شده است. ابزار روایی محتوای آموزشی در سلامت جهت بررسی روایی مداخله اعتبار‌یابی شد و مداخله تاب‌آوری برای نوجوانان در این مطالعه تنظیم و اعتباریابی انجام گردید. مطالعه پایلوت با حجم نمونه ۱۴ نفر از نوجوانان دختر و پسر ۱۵ تا ۱۷ ساله که به صورت تخصیص تصادفی از مراکز حمایت از کودکان کار انتخاب شدند در دوازده جلسه یک‌ساعته انجام شد. نمونه‌ها ۹ دختر و ۵ پسر بودند. جهت مطالعه اصلی حجم نمونه بر اساس مطالعه پایلوت به تعداد ۶۸ نفر تعیین شد. پس از آن مداخله اصلی با حجم ۵۹ نمونه از نوجوانان ۱۵ تا ۱۷ ساله دختر و پسر انجام گرفت. نمونه‌ها ۳۰ دختر و ۲۹ پسر بودند. قبل از مداخله پرسشنامه بهزیستی معنوی شالوم و پرسشنامه تاب‌آوری نوجوانان، توسط نمونه‌ها تکمیل شده و مداخله طی هشت جلسه یک‌ساعته دو بار در هفته انجام گردید. در انتهای مداخله نوجوانان مجدد پرسشنامه‌ها را پر کردند.

یافته‌ها:

^۱ Spiritual Health And Life-Orient at ion Measure

^۲ SHALOM

بازترجمه پرسشنامه توسط سازنده ابزار تایید شد. CM کل پرسشنامه بالاتر از ۰.۹ حاصل گردید. در تحلیل عاملی اکتشافی چهار عامل استخراج شد. هر دو پرسشنامه چهار عامل با عناوین خدا، فرد، محیط اطراف و دیگران داشت. بار عاملی گویه ها در قسمت ایده آل از ۰/۳۶ تا ۰/۸۹ بدست آمد. در قسمت تجربه شده بار عاملی گویه ها از ۰/۴۱ تا ۰/۸۷ بود. ضریب آلفای کرونباخ ایده آل برای عامل ها بین ۰/۶۷ تا ۰/۹۳ بدست آمد. ضریب همبستگی درون رده ای (100) برای قسمت ایده آل معنادار بوده و مقدار آن ۰/۷۸۱ بود. آلفای کرونباخ ابزار در قسمت تجربه شده برای عامل ها بین ۰/۷۹ تا ۰/۹۵ بدست آمد. ضریب همبستگی درون رده ای (100) برای قسمت تجربه شده معنادار بوده و مقدار آن ۰/۹۲۲ بود. CVR و CVI ابزار روایی محتوایی آموزشی در سلامت بالای ۰.۷۹ به دست آمد. روایی و پایایی مداخله تاب آوری برای نوجوانان توسط متخصصان در این مطالعه با نمره ۳۲.۶ تایید شد. در مداخله پایلوت متغیر بهزیستی معنوی افزایش یافته بود. در مطالعه اصلی نمره بهزیستی معنوی ایده آل قبل از مداخله در گروه مداخله و کنترل به ترتیب ۳.۷۹ و ۳.۶۵ بوده است که پس از مداخله به ترتیب ۳.۸۲ و ۳.۵۰ شده است. نمره بهزیستی معنوی تجربه شده قبل از مداخله در گروه مداخله و کنترل به ترتیب ۳.۸۴ و ۳.۵۷ بوده است که پس از مداخله ۳.۶۹ و ۳.۴۹ شده است. نمره تاب آوری قبل از شروع مداخله در گروه مداخله و کنترل به ترتیب ۳.۵۳ و ۳.۴۲ بوده است که پس از مداخله ۳.۴۱ و ۳.۲۷ شده است.

بحث و نتیجه گیری:

نتایج مطالعه به صورت کلی نشان داد نسخه فارسی پرسشنامه بهزیستی معنوی شالوم در جامعه ایرانی ابزاری معتبر است. مداخله تاب آوری برای نوجوانان روایی و پایایی مناسبی دارد. مداخله تاب آوری بر روی دو متغیر تاب آوری و بهزیستی معنوی در این نوجوانان معنادار نبوده است که از دلایل آن می توان نوع متفاوت آموزش و ویژگی های متفاوت دو گروه پایلوت و مطالعه اصلی اشاره کرد. با توجه به شیوع بیماری پاندمیک کرونا و نرسیدن حجم نمونه به تعداد مورد نظر و پر نکردن پرسشنامه برای هشت هفته پس از اتمام مداخله می تواند از دلایل معنادار نبودن آموزش باشد.

کلمات کلیدی:

نوجوانان کار؛ کودکان کار؛ تاب آوری؛ بهزیستی معنوی؛

Tehran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title

The effect of resilience intervention on spiritual wellbeing among adolescent labor

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of
master of science

in

Pediatric Nursing

By

Katayoon Faraji

Supervisor

Dr. Jila Mirlashari

Advisors

Dr. Fatemeh Khoshnavaye Foumani

Dr. Alireza Boostanipour

Dr. Amir Kasaeian

2021

Abstract

Background & Objectives:

Child labor as a complicated problem violates children's primary rights, have adverse impacts on their growth and development, and deprive them from enjoying their childhood and developing potential talents and abilities. Accordingly, this social problem overshadows their future and wellbeing. Such children, as a minority group, are generally marginalized or socially isolated; hence, it is of paramount importance to promote protective factors in this group of children and adolescents. Spiritual wellbeing and resilience are two supportive and protective factors, the promotion of which would improve these children's health status and well-being. Spiritual wellbeing is a technique to empower individuals. In adolescents, however, spiritual wellbeing is considered as a solution to prevent danger. Both resilience and spiritual wellbeing are affected by the cultural and social contexts of societies as such the findings of studies in a specific society are not generalizable to other societies. In this regard, the present study aimed to examine the effect of resilience intervention on the spiritual wellbeing among adolescent labor.

Methods:

This study was a single-blind experimental trial with two experimental and control groups, in which the Spiritual Health and Life-Orientation Measure (SHALOM) was psychometrically assessed. The educational content in health assessment tool was validated to confirm the validity of the intervention. Moreover, the resilience intervention was developed and validated for adolescents in this study. A pilot study was conducted on 14 adolescent girls and boys aged 15-17 years, who were randomly selected from child labor support centers, during twelve one-hour sessions. The sample encompassed nine girls and five boys. Considering the findings of the pilot study, the final sample size was estimated to be 68. The intervention was then carried out for a sample of 59 adolescents (namely 30 girls and 29 boys) aged 15-17 years. Prior to the intervention, the participants completed SHALOM and Adolescents' Resilience Questionnaire. Then the intervention was performed in eight one-hour sessions twice a week. At the end of the intervention, the adolescents filled in the questionnaires once more.

Findings:

The questionnaire translation was approved by its developer, and total CVI of the questionnaire was >0.9 . Four factors (namely God, person, environment,

and others) were extracted in the exploratory factor analysis for the two questionnaires. The factor load of the items ranged from 0.36 to 0.89 in the ideal section and from 0.41 to 0.87 in the experienced section. The ideal Cronbach's alpha coefficients for the factors ranged from 0.67 to 0.93. The intraclass correlation coefficient (ICC) was significant (ICC=0.781) for the ideal section. Cronbach's alpha coefficient of the questionnaire in the experienced section also ranged from 0.79 to 0.95 for the extracted factors. In this section, ICC was found to be significant (ICC= 0.922). The CVI and CVR of the educational content validity were >0.79. The validity and reliability of the resilience intervention for adolescents with a score of 32.6 were confirmed by the experts in this field. In the pilot intervention, the spiritual wellbeing was promoted. Prior to the main intervention, the ideal spiritual wellbeing scores were 3.79 and 3.65 in the experimental and control groups, respectively. After the intervention, however, the scores were 3.82 and 3.50, respectively. On the other hand, the experienced spiritual wellbeing scores prior to the intervention were 3.84 and 3.57 in the experimental and control groups, respectively. Following the intervention, experienced spiritual wellbeing scores were 3.69 and 3.49 in the experimental and control groups, respectively. The resilience scores prior to the intervention were 3.53 and 3.42 in the experimental and control groups and decreased to 3.41 and 3.27 after the intervention.

Discussion & Conclusion:

According to the findings of the present study, the Persian version of the SHALOM is valid tool in the Iranian society. Resilience intervention also enjoy acceptable validity and reliability for adolescents. The resilience intervention has no significance impact on resilience and spiritual wellbeing of such adolescents. This can be attributed to different training and specifications of the two pilot and main study groups. The outbreak of COVID-19 disease and subsequently insufficient number of the participants and the questionnaires completed eight weeks after the intervention may have resulted in non-significant findings.

Keywords: Adolescent labor, Child labor, Resilience, Spiritual wellbeing